ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเกิดอาการข้างเคียงจากการได้รับการรักษาด้วยยา Methylprednisolone

ในผู้ป่วยโรคเส้นประสาทตาอักเสบ โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง)

Factors Related to The Side effect of Methylprednisolone among Optic Neuritis Patients in Mettapracharuk (Watrai-khing) Hospital

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพรรณนา เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอาการข้างเคียงใน ผู้ป่วยโรคเส้นประสาทตาอักเสบที่ได้รับยา Methylprednisolone ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเมตตา ประชารักษ์ (วัดไร่ขิง) โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้ป่วย ปัจจัยด้านการรักษาด้วยยาได้แก่ เพศ อายุ โรคประจำตัว ระดับน้ำตาลในเลือดก่อนได้รับยา ระดับความดันโลหิตก่อนได้รับยา ยารับประทานร่วมของ ผู้ป่วย(ยาเดิม) จำนวนวันที่ได้รับยา เวลา ขนาดยาที่ได้รับ โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับอาการข้างเคียง ได้แก่ ระดับน้ำตาลในเลือด,ระดับความดันโลหิตหลังได้รับยา 3 วัน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 ราย เก็บข้อมูล จากเวชระเบียนผู้ป่วย เดือนมกราคม – พฤษภาคม 2563 เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบเก็บข้อมูลผู้ป่วยซึ่ง ประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลด้านการรักษาด้วยยา Methylprednisolone วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิง บรรยาย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมานเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ได้แก่ สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดย กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อระดับน้ำตาลในเลือดได้แก่ อายุและโรคประจำตัวมีความสัมพันธ์ใน ระดับต่ำและปานกลาง กลุ่มผู้ป่วยที่เป็นโรคเบาหวานมีความสัมพันธ์ต่อระดับน้ำตาลในเลือดสูงหลังได้รับยาใน วันแรกในระดับปานกลางและต่ำหลังได้รับในวันที่ 3 การรับประทานยาร่วมหลายตัวมีความสัมพันธ์ในระดับปาน กลางซึ่งมีผลต่อระดับน้ำตาลในเลือด จำแนกตามกลุ่มยาได้แก่ยารักษาโรคเบาหวาน,ยาโรคความดันโลหิตสูง,ยา รักษาระบบหลอดเลือด,ยาลดระดับไขมันในเลือด และการได้รับยาจำนวน 3 วัน มีความสัมพันธ์กับระดับน้ำตาล ในเลือดในระดับต่ำ การได้รับยาขนาด 250 มิลลิกรัม ทุก 6 ชม มีความสัมพันธ์กับระดับน้ำตาลในเลือดในระดับ ต่ำ ปานกลาง สูงในวันที่ 1,2,3 การผสมยาใน 0.9 NSS ทางหลอดเลือดดำในเวลา 30 นาที มีความสัมพันธ์ใน ระดับต่ำ ทุกปัจจัยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความดันโลหิตพบว่าไม่มีความสัมพันธ์

คำสำคัญ: ผู้ป่วยโรคเส้นประสาทตาอักเสบ อาการข้างเคียง ยาเมทิลเพรดนิโซโลน

นางเกษณี สุวรรณประเสริฐ** พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

นางสกาวรัตน์ ทองสิน* พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

**Corresponding Author : *E-mail :suwanphasert@gmail.com

Mettapracharuk (Watrai-khing) Hospital

Abstract

This descriptive research aims to study factors that associated with the occurrence of side symptom in optic neuritis patients with Methylprednisolone-treated who were admitted in Metta Pracharak Hospital (Wat Rai Khing) by studying the relationship between patient factors. The drug therapy factors are as follow; sex, age, co morbidities, Blood sugar level before receiving the drug, blood pressure level before medication, patient's co-administered drug, the number of days of the drug was received, time and drug dose received. These factors will be discovered for a relationship with side symptoms as following blood sugar levels and blood pressure level after receiving a drug for 3 days from 180 sample patients. The research data were collected from patient medical records, and the research instruments include a patient's data collection form consisting of personal information and drug treatment information Methylprednisolone. Additionally, the data were analyzed by descriptive statistics including percentage, mean standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient with a statistical significance of 0.05.

The results of the study demonstrate that the factors affecting blood sugar levels at low and moderate levels are age and congenital disease. The instance diabetic patients are leaded with high blood sugar level after receiving a drug on the first day in low and moderate level. Moreover, the combination of drugs has a medium correlation that affects with blood sugar levels, which was classified by drug group including diabetes drugs, hypertension drugs, vascular drugs and blood lipid drugs. Additionally, the three-day exposure relates to low blood sugar levels, obtaining drugs at 250 mg every 6 hours interrelates with low, moderate and high blood glucose levels on days 1,2,3 and 4. Furthermore, drugs admixture in 0.9 NSS via veins over 30 minutes affects blood sugar level with a low level, all factors are statistically significant at 0.001 and the factors affecting blood pressure levels are found to be unrelated.

Key word: optic neuritis Side effect Methylprednisolone drug